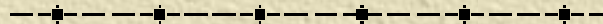

Kako neobična Web aplikacija mijenja živote običnih ljudi

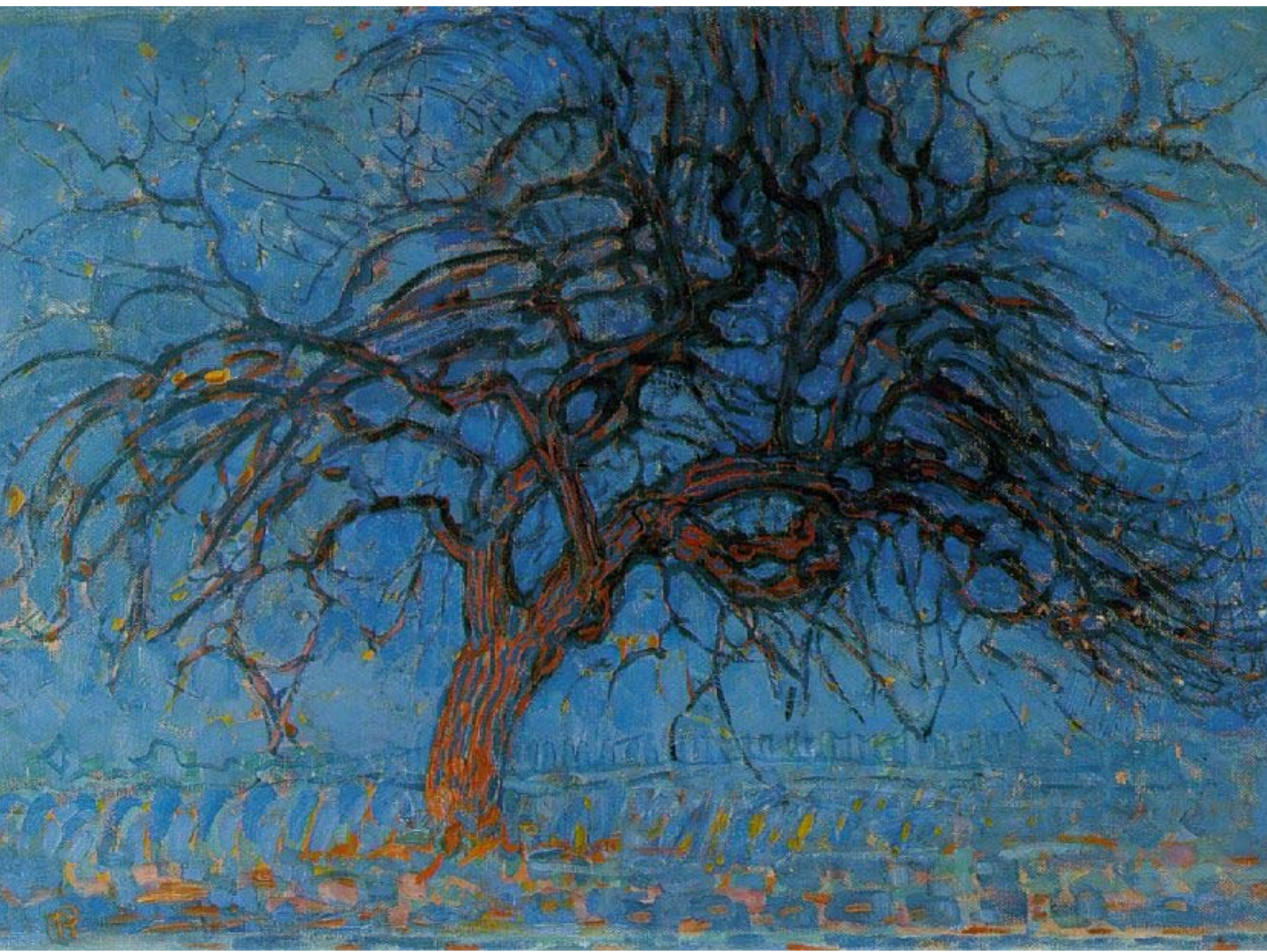
Kristijan Zimmer, dipl.ing.

Fakultet elektrotehnike i računarstva / HrOpen

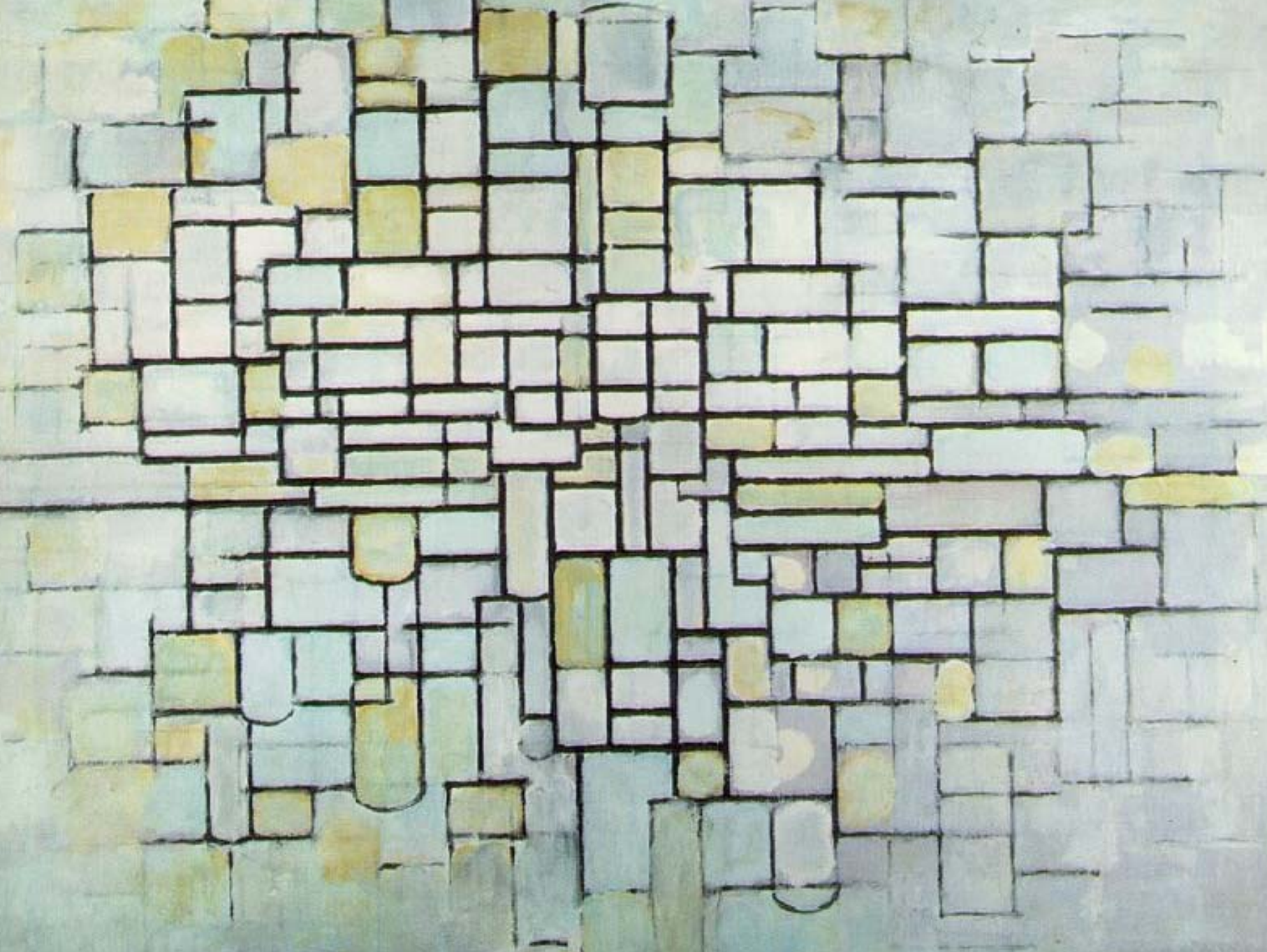

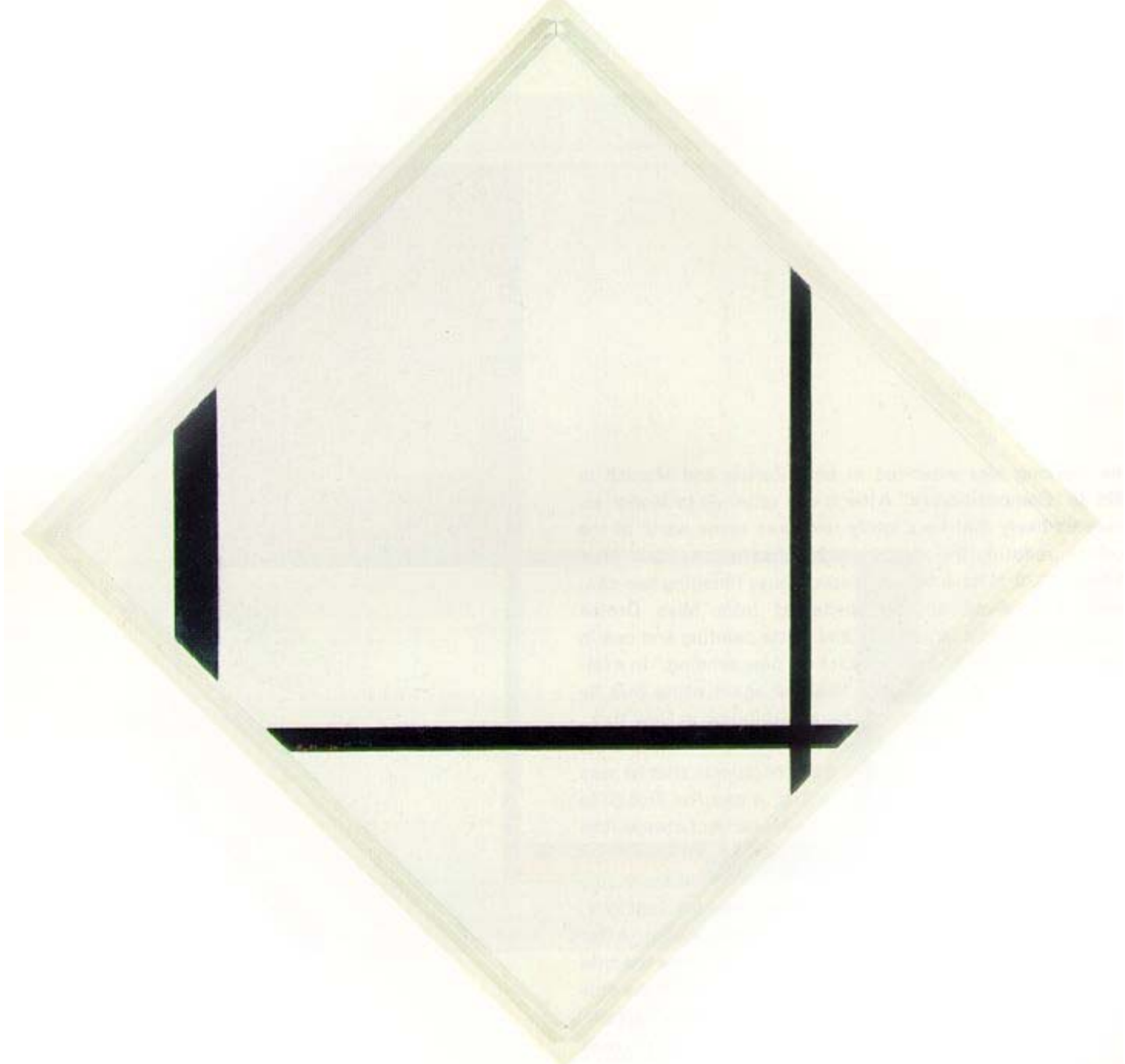
Tehnologija i umjetnost

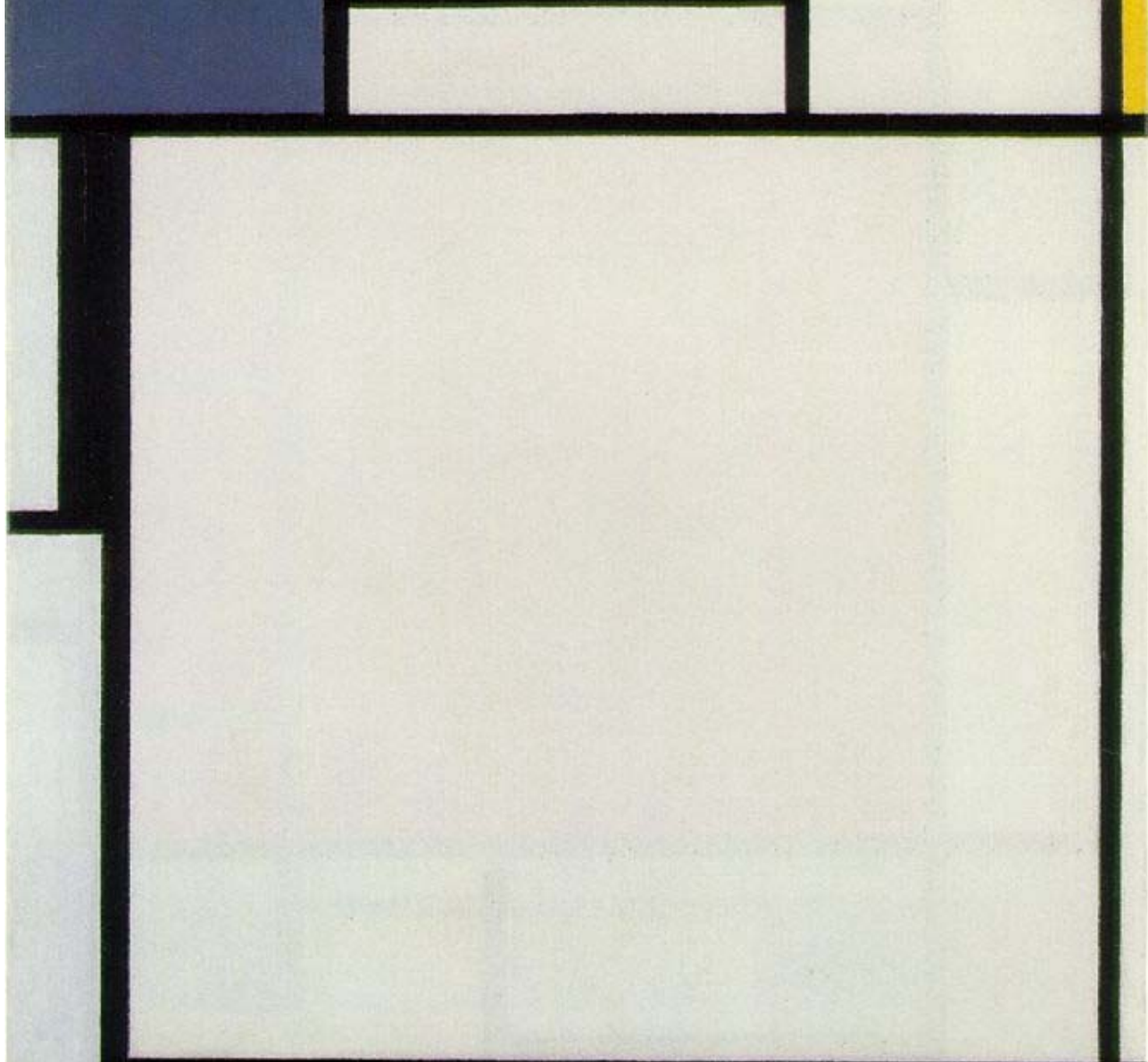

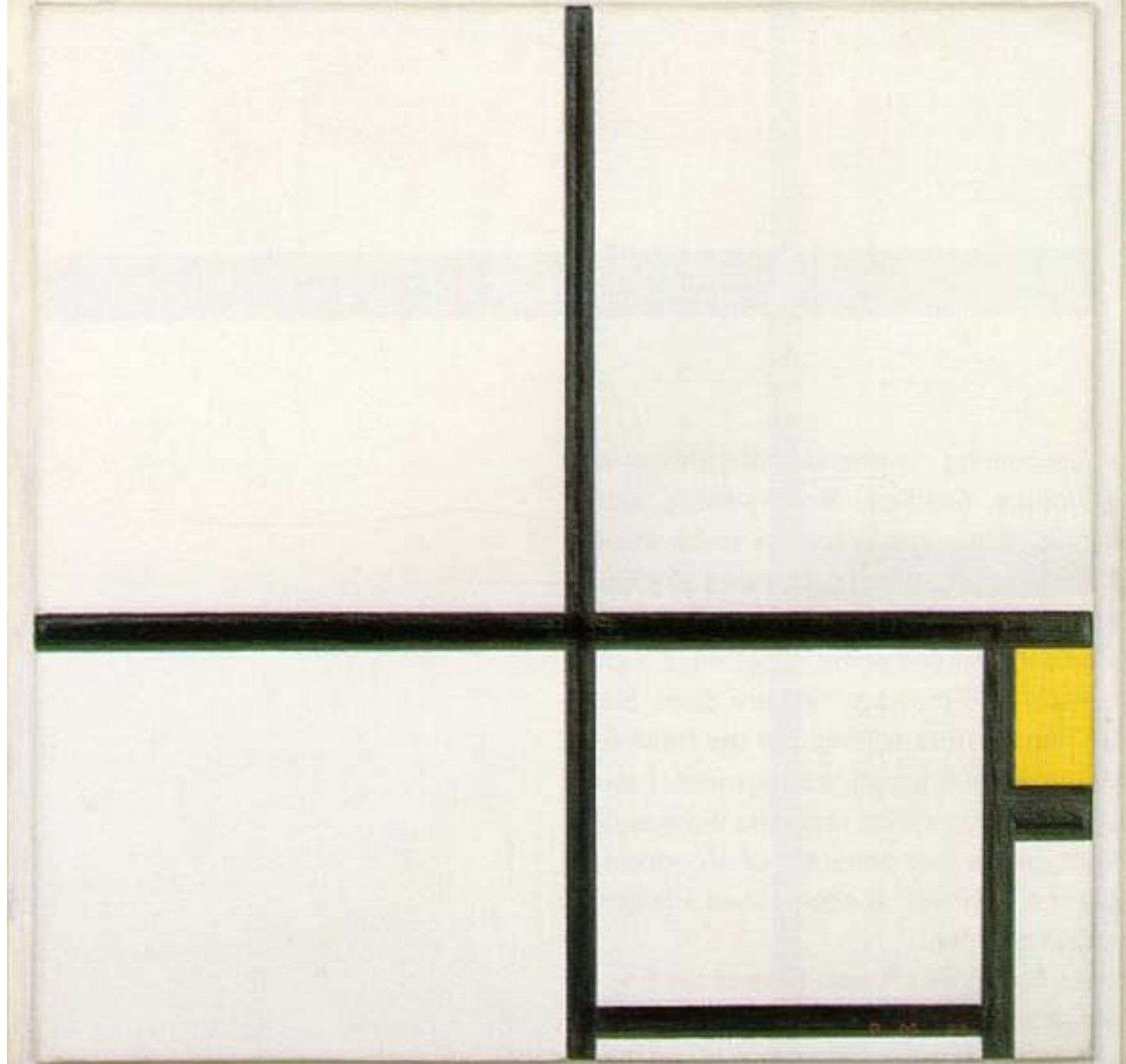

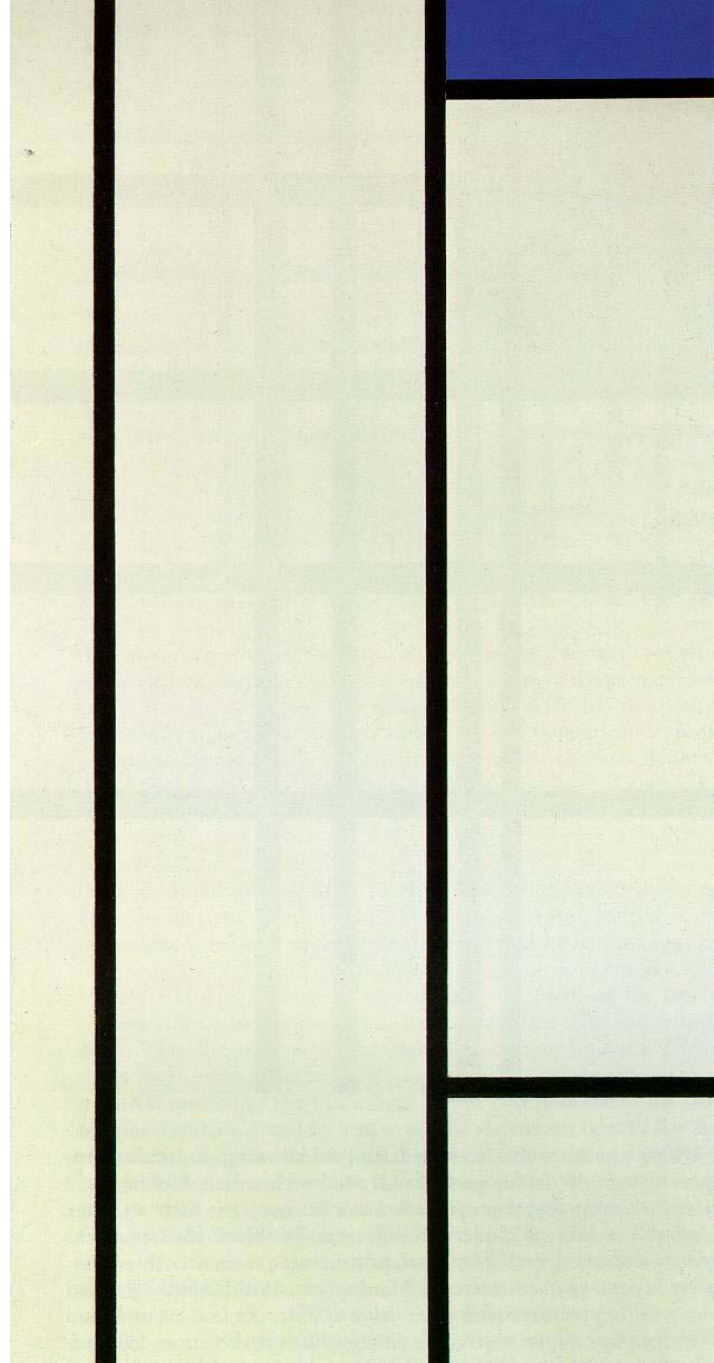
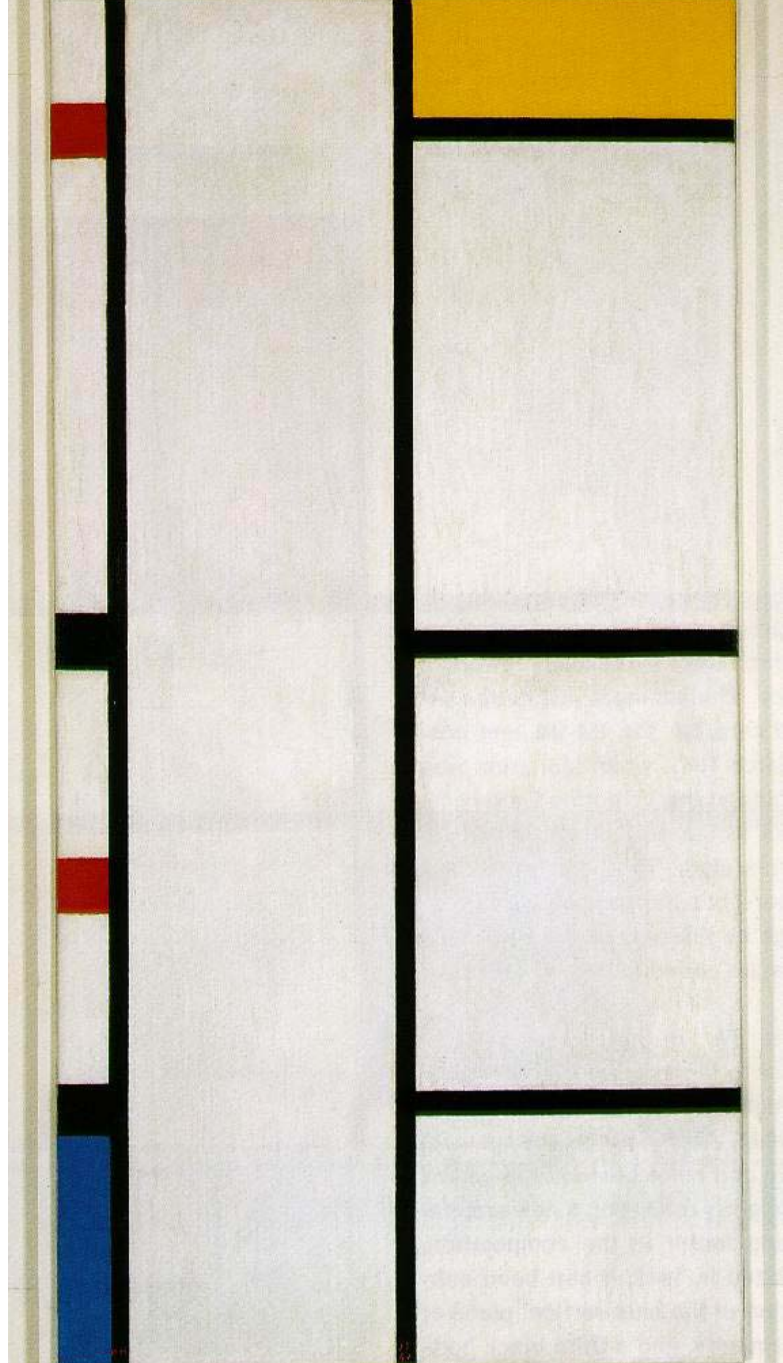

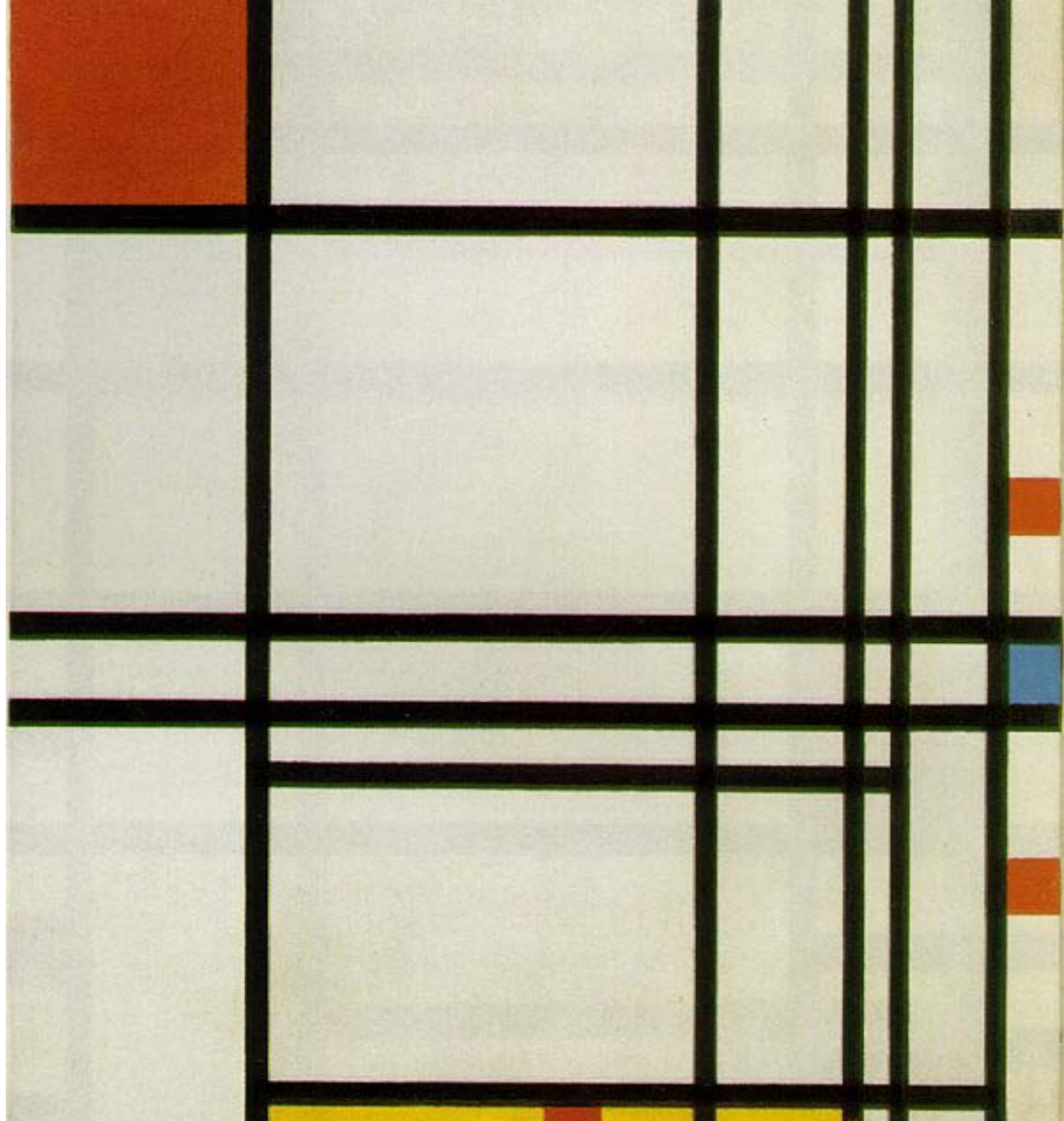

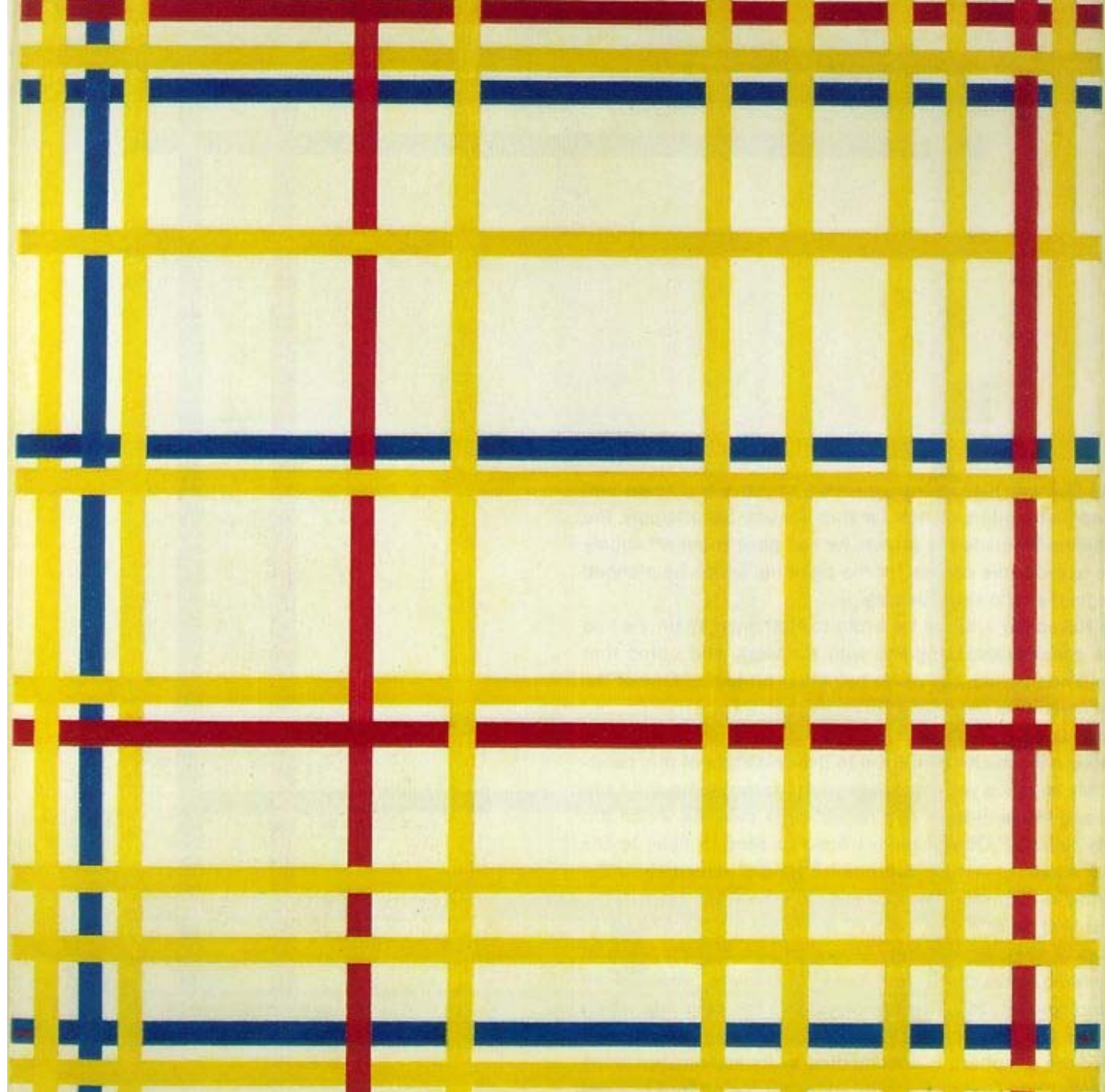

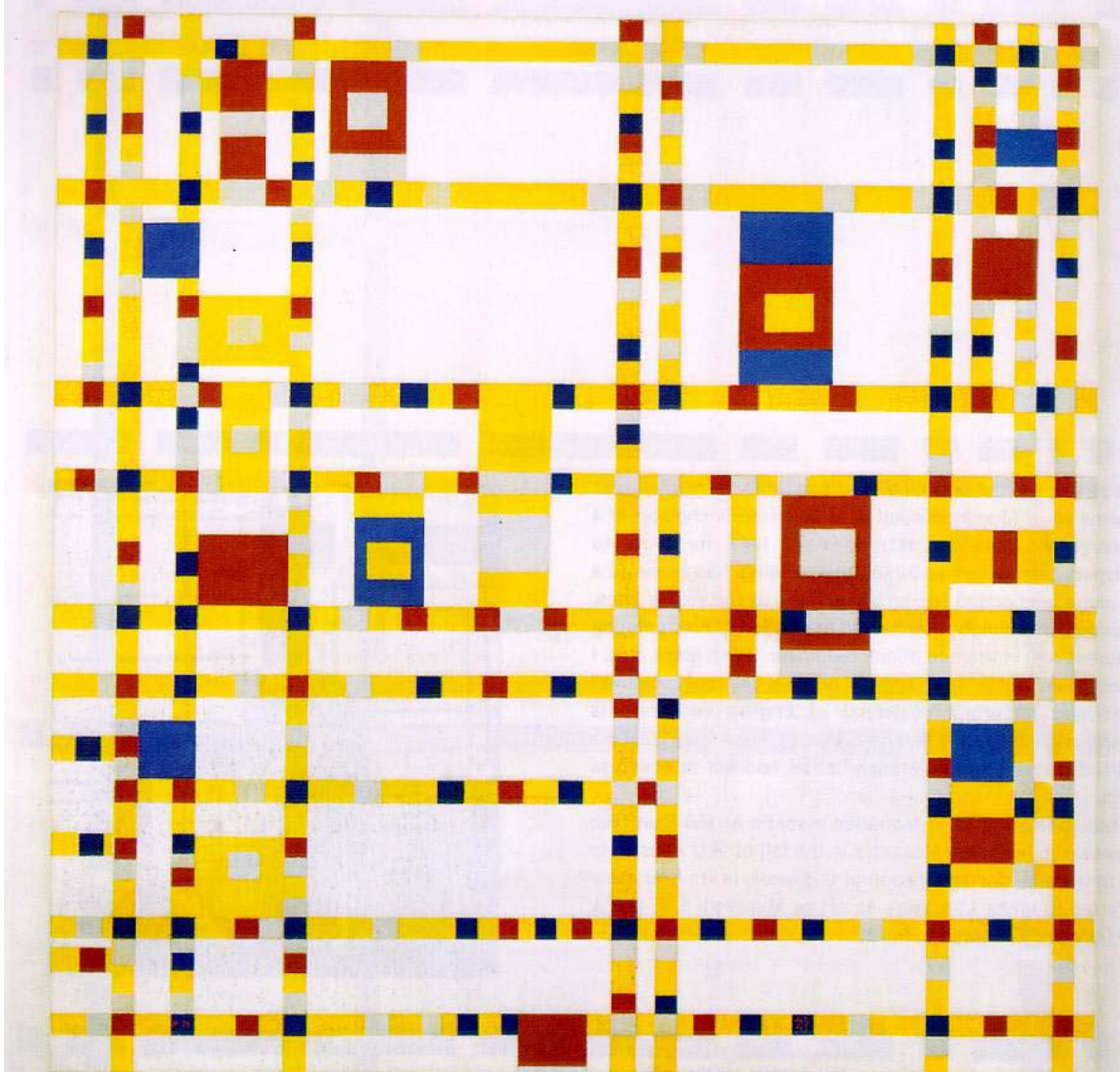

Pieter Cornelis Mondriaan (Piet Mondrian)

Kortegracht, NL, 1872. -
New York, SAD, 1944.

Tko ili što je Webmaster?

- ✦ Web dizajner?
- ✦ Programer dinamičkog Web sustava?
- ✦ Projektant Web usluga?
- ✦ Urednik vijesti (novinar)?

■ No sve to nije važno jer....

Sažetak

- ✦ Web FER-a iznutra – moduli i kategorije
- ✦ Ljepota tehnološke otvorenosti
- ✦ O sustavu – informacija i zajednica
- ✦ Primjena Internet zajednice na FER
- ✦ Kakve promjene ljudi žele
- ✦ Kuda dalje u informacijskom i IC segmentu
- ✦ Problemi
- ✦ Zaključak

Web FER-a iznutra – kategorije i moduli

FER WebWorld - Naslovnica - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Home Search Favorites History Print Mail

Address <http://www.fer.hr/index.php?kat=1&prikaz=aaa> Go

FER sveučilište u zagrebu
fakultet elektrotehnike i računarstva

>> /

Vijesti ▲▼▶□

Važno - promijenjen datum sjednice Fakultetskog vijeća u lipnju

Sve članove Fakultetskog vijeća FER-a molimo da pribilježe u svoje kalendare da se datum sjenice FV-a u lipnju pomiče s 25. na 26. 6. 2002.

Objavio: *kzimmer* 05.02.2002. [briši](#) [uredi](#) [pročitaj](#)

Za apsolvente i 5. godinu - program zapošljavanja "S faksa na posao"

Mole se studenti apsolventi i studenti završne godine FER-a koji su zainteresirani za program poticanja zapošljavanja s posebnim naglaskom na program A.

[S FAKSA NA POSAO](#)

da se jave u Studentsku službu radi dostave podataka u Zavod za zapošljavanje u Zagrebu.

Studentska služba

Objavio: *kzimmer* 05.02.2002.
Zadnja izmjena: *kzimmer* 05.02.2002. [briši](#) [uredi](#) [pročitaj](#)

Web galerija

Dobro došli, **Kristijan Zimmer!**

Možete postaviti vaše [radne opcije](#).

Šetnja

Administracija... ▼

Pretraživač

[Napredno pretraživanje](#)

Upozorenje ◀▶▶□

Poštovani posjetitelji novog Weba FER-a,

Kako su informacije na novom Webu FER-a iz raznih dokumenata, do daljnjege ne jamčimo za njihovu točnost, te se trebaju smatrati

Naslovnica

▶ O FER-u

▶ Zavodi i službe

▶ Znanost

▶ Događanja

▶ Život na FER-u

▶ Moj FER

▶ Moj FER

▶ Prije FER-a

▶ Nakon FER-a

▶ Linkovi

▶ Pretraga

▶ Impressum

▶ Administracija

Internet

Ljepota tehnološke otvorenosti

- ✦ Nešto ne radi – sam popraviš!
- ✦ Najčešće besplatne – više novca iz budžeta projekta ide developerima
- ✦ U svijetu Internet poslužitelja – mainstream su Open Source i Unix
- ✦ Korišteni: Linux, Apache, PHP, Smarty templates, PostgreSQL, XML-RPC; razmišlja se o FreeBSD-u radi boljeg memory managementa
- ✦ Sve tehnologije su ujedno i VIŠEPLATFORMSKE!

Protok podataka

XML

XML - RPC

baza podataka

sustav modula

layout

modul 1

template 1
template 2
...

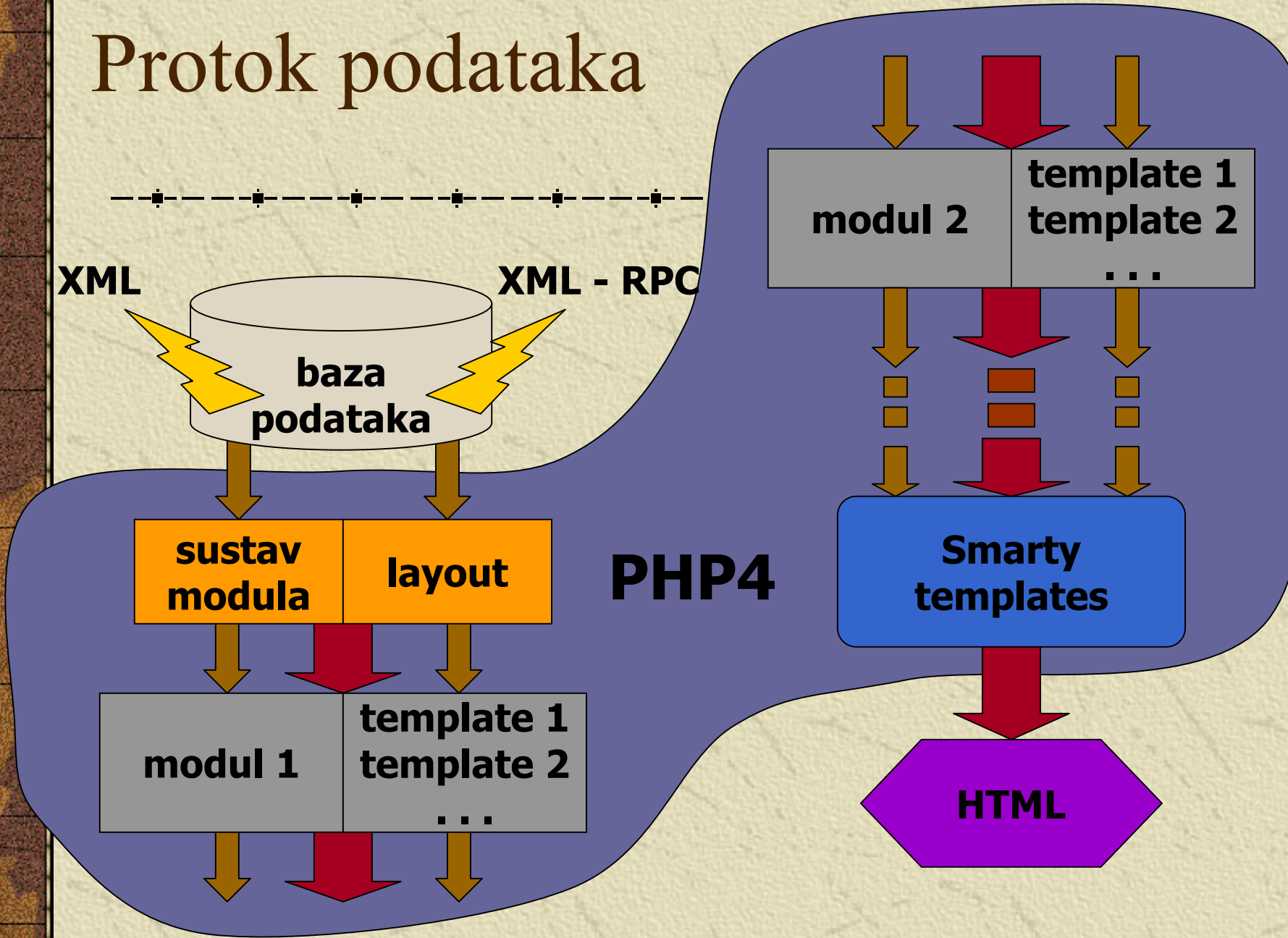
PHP4

modul 2

template 1
template 2
...

Smarty templates

HTML

Najpopularniji moduli – Vijesti

Vijesti △▽▷□

Ponovni upis predmeta ljetnog semestra i upis predmeta iz više godine

PONOVNI UPIS PREDMETA LJETNOG SEMESTRA I UPIS PREDMETA IZ VIŠE GODINE OBAVLJAT ĆE SE NA STUDOMATU OD **PONEDJELJKA, 18. VELJAČE 2002. DO SRIJEDE, 8. OŽUJKA 2002. GODINE**

Objavio: *Migana Grubiša* 08.02.2002.

[pročitaj](#)

Vijesti △▽▷□

Ponovni upis predmeta ljetnog semestra i upis predmeta iz više godine

PONOVNI UPIS PREDMETA LJETNOG SEMESTRA I UPIS PREDMETA IZ VIŠE GODINE OBAVLJAT ĆE SE NA STUDOMATU OD **PONEDJELJKA, 18. VELJAČE 2002. DO SRIJEDE, 8. OŽUJKA 2002. GODINE**

Indeksi za upis ljetnog semestra predaju se u odgovarajuće sandučiće na pultu Studentske službe od **18. veljače do 8. ožujka 2002. godine.**

PONOVNI UPIS PREDMETA LJETNOG SEMESTRA

1. Student je dužan ponovno upisati predmet u slijedećim

objava - direktna ili prijedlog
formular - naslov, sažetak, slika uz sažetak, ključne riječi, tekst vijesti, slike, njihova pozicija i komentari uz slike po odjeljcima
mogućnost pregleda direktna objava - vidljivost, prikazivanje sadržaja umjesto sažetka i vrijeme aktivnosti

Najpopularniji moduli – Forum

Forum

Otvori novu diskusiju

Stranica: 12

Tema	Odgovora	Poslao	Objavljeno
BODOVI SA LABOSA ??	2	Domagoj Kovačević	31.01.2002,12:38
Završni ispit	8	Legionar2	30.01.2002,22:02
Pitanje za drugi parcijalni ispit.?	2	Miran Pintarić	29.01.2002,18:34
Završni ispit (opet)	4	Matija Kljunek	29.01.2002,16:51
Završni ispit	1	Nikola Škorić	28.01.2002,16:17
Problem	4	70Y0	27.01.2002,18:49

Forum

Povratak na ostale diskusije

BODOVI SA LABOSA ?? [Pošalji odgovor](#) Poslao: Domagoj Kovačević 31.01.2002,12:38

Da li ce biti negdje objavljeni bodovi koje smo dobili na labosu i sa pohadanja predavanja? Kad?
To je ipak 120 bodova a niko nista ne govori o tome.
hvala

Re: BODOVI SA LABOSA ?? [Pošalji odgovor](#) Sanda Pleslić 2.02.2002,18:24

Sa sigurnošću tvrdim da su do sada skupljeni bodovi za grupe J, K i L već objavljeni jer sam sama radila na tome. Ne znam koja ste grupa, ali možete biti malo strpljivi dok assistent i predmetni nastavnik ne objave i

- nepročitani odgovori imaju tamnije zaglavlje od pročitanih
- administracija - vidljivost, izmjene i brisanje pojedinih odgovora

Najpopularniji moduli – Anketa

kontrola glasova - svaki autorizirani korisnik može glasovati samo jednom, a neautorizirani samo jednom unutar jednog sessiona
administracija - postavljanje novih, aktivacija ili brisanje postojećih

Anketa

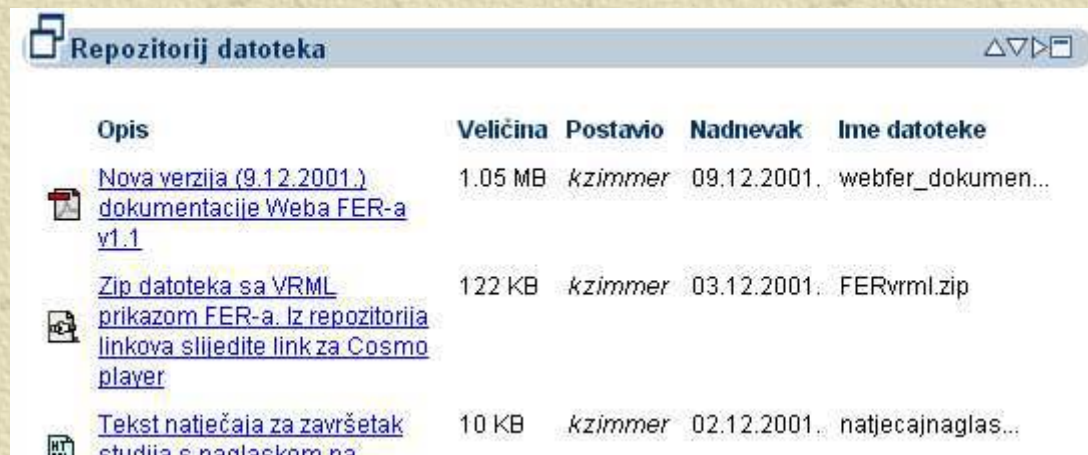
Da li da se uvede (sustavno) potpisivanje osoba pravim imenom i prezimenom na ovom webu?

- Da (djelatnik sam)
- Da (student sam)
- Ne (djelatnik sam)
- Ne (student sam i mislim da ce me djelatnici "zapamtiti")
- Ne (student sam; ne zelim zbog drugih razloga)
- Svejedno mi je (djelatnik sam)
- Svejedno mi je (student sam)

Glasaj **Rezultati**

Najpopularniji moduli – Repozitorij

Repozitorij datoteka

Opis	Veličina	Postavio	Nadnevak	Ime datoteke
 Nova verzija (9.12.2001.) dokumentacije Weba FER-a v1.1	1.05 MB	kzimmer	09.12.2001.	webfer_dokumen...
 Zip datoteka sa VRML prikazom FER-a. Iz repozitorija linkova slijedite link za Cosmo player	122 KB	kzimmer	03.12.2001.	FERvrml.zip
 Tekst natječaja za završetak studija s naglaskom na	10 KB	kzimmer	02.12.2001.	natjecajnaglas...

brisanje omogućeno korisniku koji je poslao dotičnu datoteku i administratoru slično vrijedi i za repozitorij linkova veličina datoteke ograničena na 15 MB

Želim da se moje (već poslane) datoteke sa drugih stranica vide i na ovoj stranici...

 microgerbil.zip

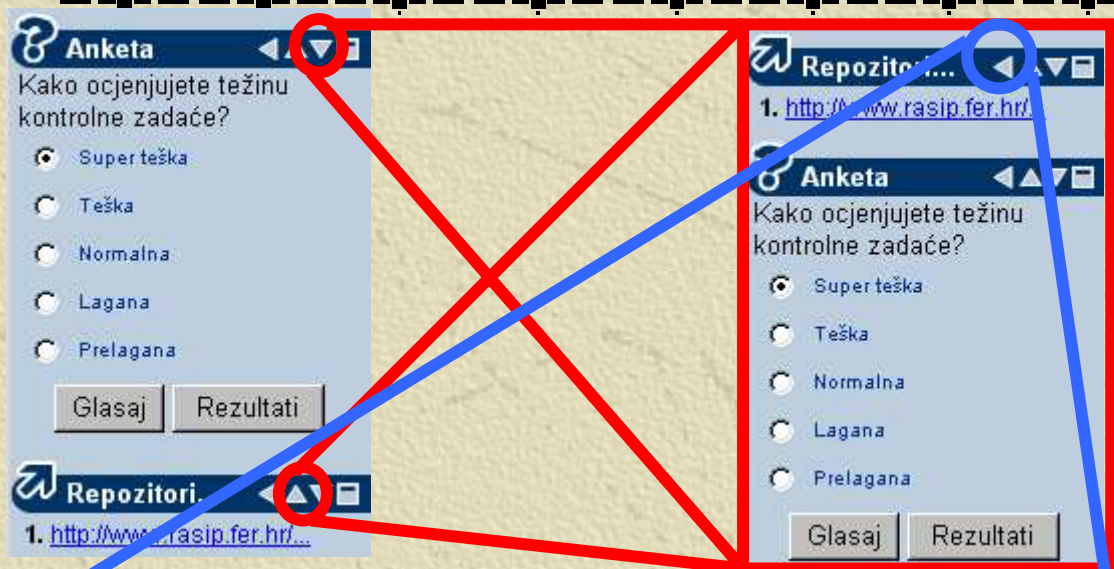
 frogbender.zip

... ili želim poslati novu datoteku

Izaberite datoteku

Kratak opis

Korisničko prilagođavanje layouta

sustav pamti
raspored modula za
svakog pojedinog
korisnika
svaki korisnik
može trajno
prilagoditi raspored
modula prema
vlastitom ukusu i
potrebama

Sigurnost – sustav dozvola

četiri grupe korisnika: studenti, djelatnici, članovi Zavoda, svi
četiri vrste dozvola: READ, WRITE, AUTHOR, ADMIN
mogućnost davanja eksplicitnih dozvola pojedinim korisnicima
mogućnost grupiranja korisnika

Dozvole za Otvoreno računarstvo...

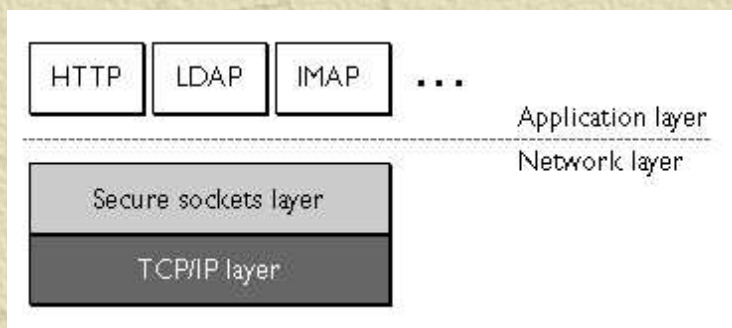
Popis grupa s dozvolama u kategoriji

	READ	WRIT	AUTH	ADMIN	
studenti	☒	☒	☐	☐	Izbaci
djelatnici	☒	☒	☐	☐	Izbaci
ZAPR	☒	☒	☒	☐	Izbaci
svi	☒	☐	☐	☐	Izbaci

Nema eksplicitnih dozvola po userima

Sigurnost – SSL logiranje

prijenos lozinke SSL protokolom
SSL omogućuje autentifikaciju
poslužitelja klijentu i obrnuto
SSL omogućuje prijenos kriptiranih
podataka

SSL se izvršava iznad TCP/IP-a, a ispod aplikacijskih protokola više razine

Segmenti informacije i Internet zajednice

- ✦ 30-ak kategorija informacija
- ✦ 900 kategorija nastavnih predmeta
- ✦ Informacije: objavljuju ih 400+ autoriziranih djelatnika i 3000+ studenata
- ✦ Složen skup dozvola – pojedinci, grupe

Ne zaboravite

Vrlo je važno osigurati TRAJNU podršku projektu od strane
Uprave

s obzirom da će projekt mijenjati instituciju i način rada!

Primjeri s FER-a:

Objavio: Slavko Krajcar dana 04.01.2002.

Ako nema na WEB-u - nema na FER-u!

"Ako nema na WEB-u nema na FER-u" odluka je Fakultetskog vijeća. Zadaća je dakle svakog zaposlenika FER-a da u okviru svog rada prezentira svima one informacije koje su od općeg interesa. Da li ste zadnjih 15 dana objavili koju vijest?

Mario Žagar dana 10.01.2002.

Sve obavijesti o predmetima i nastavni materijali moraju biti dostupni na Webu

Primjena Internet zajednice na FER

- ✦ Definicija Internet zajednice
- ✦ Sudionici: **nastavnici i studenti**
- ✦ Njihov zajednički interes: **nastavni predmet**
- ✦ Mjesto radnje: **kategorija (Web stranica)** predmeta s kolaborativnim mogućnostima
- ✦ Kontrola: autorizacija i dozvole

Načini na koji sustav utječe na sudionike

✦ Agilnost i adaptivnost

✦ Sustav je u principu natprosječno agilan, no neki djelatnici su agilniji, većina je adaptivna – sustav u njima ponekad izaziva nemir

✦ Informatičko / “internetsko” opismenjavanje zahtjeva napor – možda je lakše protiviti se, nego učiti

Načini na koji sustav utječe na sudionike

Agilni: objavljuju vijesti i datoteke, pokreću diskusije, imaju zahtjeve za dodatnu funkcionalnost Weba – “gnjave” programere i Webmastera, ljute se na pasivne studente, kolege

Zlatna sredina ☺: objavljuju vijesti i datoteke, pokreću diskusije

Borci za kreativnost: žele i dalje održavati svoje statičke stranice, nekad pioniri Weba – meni simpatični

Adaptivni: šokiraju se kad im netko kaže da im je student na stranici njihovog predmeta započeo diskusiju s nekim pitanjem, glume da su izgubili kuvertu s lozinkom, tvrde da to nije za njih i da sekretarice / znanstveni novaci to trebaju upisivati, da nemaju vremena, da im predstojnik zavoda ne dopušta da išta objavljuju. Skloni intrigama i samoorganiziranju u klike. Djeluju lokalno i globalno. Komuniciraju većinom telefonom, jer su u pravilu informatički nepismeni, a shodno tome i slabije produktivni.

Web Side Story: Ovisnici o sustavu.

“ □ □ □ na telefonu. Poruka je vrlo kratka i jezgovita:
TOTALNO JE SMRDAN WEB! Znači, ja ga već
debelo koristim, postavio sam hrpu fajlova na Web
predmeta □ □ □ kao i □ □ □. To sad gleda na sasvim
krive lokacije!

**IZVOLITE TO U HITNOM ROKU SREDITI I
VRATITI NAZAD! ”**

Koje promjene djelatnici žele?

- ✦ Djelatnik = čovjek (*Maksim Gorki i Nietzsche isključeni!*)
- ✦ Želja većine: riješiti svoj “problem Weba” što prije. Sada se to radi: “riješi ti to!”
- ✦ Pobjeda: Ako je vrijeme i napor da čovjek sam objavi informaciju manja od one da meni ili nekom drugom objasni što i kako – čovjek će sam htjeti to napraviti! – *Mission impossible?*
- ✦ Djelatnici ne žele kucati po tastaturi previše!
- ✦ Možda žele biti urednici on-line nastavnih materijala

Koje promjene studenti žele?

- ✱ Ne znam, ali ne žele dolaziti na FER svaki dan => distant learning?
- ✱ Žele moći *rewindati* svog profu
- ✱ Zagrepčani žele sudjelovati u Učećim komunama ®
- ✱ Žele lako i brzo doći do šalabahtera
- ✱ Žele si spržiti CD “Moji nepoloženi predmeti”

Što ja stvarno želim?

- ✦ Kristijan = čovjek (*Maksim Gorki i Nietzsche isključeni!*)
- ✦ Ujutro doći na posao i pogledati što se dešavalo od zadnji put kada sam bio u uredu – obrisati psovke, učiniti vidljivim predložene vijesti - *Primijetite da ja više ne pišem vijesti!*
- ✦ Jednom mjesečno moram odabrati studenticu mjeseca
- ✦ Moram smišljati *cool* stvari i istraživati nove Internet usluge

Kuda dalje u informacijskom segmentu?

-
- ✦ Svaki djelatnik = jedna kategorija
 - ✦ Unificirani podaci o svim djelatnicima, telefonski brojevi i nalaženje – djelatnik sam održava svoje podatke, nakon inicijalnog postavljanja
 - ✦ Trenutno: informacije su razmještene prema tome tko je njihov izvor, ne prema kome su namijenjene → obogaćuje se funkcionalnošću dio “Moj FER”
 - ✦ “Moj dizajn” – FER-ov natječaj u rujnu 2002.
 - ✦ “Moji interesi” – utječu na sve “Moj” kategorije
 - ✦ Multimedijske vijesti, on-line kamere
 - ✦ Bolja interakcija među modulima – vijesti imaju diskusije, kalendarski događaji vidljivi kao vijesti

Kuda dalje u segmentu Internet zajednice?

- ✦ Jače prema učenju na daljinu – protočna multimedija - snimanje predavanja
- ✦ Glasovno sudjelovanje u diskusijama i integracija s *hr.org.fer*
- ✦ Wireless connectivity i instant messaging za Učeće komune
- ✦ Obračuni putnih naloga i naručivanje sredstava putem Weba

Problemi

- ✦ Problematika anonimnosti na autoriziranom Webu
- ✦ 3500 novinara – amatera = poprilično početničkih pogrešaka
- ✦ “Život je pun očaravajućih problema koji čekaju da budu riješeni.” *Eric S. Raymond*

Zaključak

- ✦ Smisao Web aplikacije – središnje održavanje, klijent aplikacija je preglednik Weba kojeg svi imaju
- ✦ Prije nego što ih pokušate razvijati, osigurajte budžet, edukaciju djelatnika, konzultiranje
- ✦ Web aplikacije su multidisciplinarne – osim tehnologije tu su sadržaj (**novinari**), interakcija s korisnikom i njihova međusobna kolaboracija (**komunikolozi**), posebnosti medija (**psiholozi**), posebnosti izgleda i prezentacije sadržaja (**Web dizajneri**).

Nemojte ih zaboraviti!